

БІБЛІОТЕКА ВЧИТЕЛЯ

С.І. Федун
О.В. Чорний

**УРОКИ
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА**

6 клас

Посібник для вчителя

До підручника С.І. Федун, О.В. Чорного

НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН
ТЕРНОПІЛЬ

УДК 371.32:74
ББК 74.268.51
Ф 32

Рецензенти:

доктор історичних наук, професор,
ректор Вінницького обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників
С.І. Дровозюк

вчитель образотворчого мистецтва, відмінник освіти України, вчитель-методист,
вчитель вищої категорії, директор закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. №3
ім. М. Коцюбинського» Вінницької міської ради
Н.І. Ленко

Серію «Бібліотека вчителя» засновано 2007 р.

Федун С.І.

Ф 32 Уроки образотворчого мистецтва : 6 кл. : посібник для вчителя /
С.І. Федун, О.В. Чорний. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан,
2014. — 112 с. — (Бібліотека вчителя).

ISBN 978-966-10-1765-7 (серія)

ISBN 978-966-10-1596-7

У пропонованому методичному посібнику подано календарно-тематичне планування та розробки уроків з образотворчого мистецтва для 6 класу відповідно до навчальної програми Міністерства освіти і науки України для загальноосвітніх навчальних закладів.

Видання є органічною частиною навчально-методичного комплексу, до якого входять підручник та альбом-посібник.

До посібника додається комплект із аудіо- та візуальними матеріалами до всіх уроків.

УДК 371.32:78

ББК 74.268.51

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-1765-7 (серія)

ISBN 978-966-10-1596-7

© Навчальна книга — Богдан, 2014

ПЕРЕДМОВА

При розробці цього навчально-методичного комплексу (орієнтовне календарно-тематичне планування, розробки уроків, комп'ютерний диск з аудіо- та візуальними матеріалами до всіх уроків, робочий альбом-посібник для учнів) враховувалось, що у змісті дисциплін, які реалізують освітню галузь «Мистецтво» в основній школі, домінуюча роль належить активній художній діяльності та творчому самовираженню учнів у сфері мистецтва. Тому основним завданням у 6 класі є ознайомлення з жанрами образотворчого мистецтва, поглиблення в учнів знань про мистецтво, залучення їх до художньої творчої діяльності шляхом опанування ними певних правил-понять з курсу предмета, що переростають у такі навчальні цілі:

- оволодіння навичками образотворчої діяльності;
- формування здатності логічно, доказово міркувати;
- розвиток умінь виділяти істотні ознаки видів образотворчого мистецтва, понять та об'єктів навколишнього середовища, порівнювати їх за певними ознаками, узагальнювати або класифікувати;
- розвиток мистецького мовлення, розширення і поглиблення індивідуального досвіду пізнання навколишньої дійсності;
- розвиток організованості, зосередженості, самостійності оцінних суджень, естетичного смаку, вміння «занурюватися» у світ мистецтва.

Розробки уроків підготовлені відповідно до чинної програми. Вони ґрунтуються на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного, діяльнісного та інтегративного підходів для формування розуміння особливості мови різних видів образотворчого мистецтва шляхом розвитку:

- композиційних умінь та навичок;
- відчуття і розуміння форми предметів (конструктивні особливості);
- відчуття кольору;
- відчуття об'єму;
- просторової уяви;
- відчуття руху;
- образного та творчого мислення.

Для цього учням потрібно не тільки оволодіти певними знаннями, вміннями та технічними засобами образотворчого мистецтва, а й зрозуміти і відчувати глибинну його суть, мету художнього творення (створення художнього образу, передавання у творчій роботі певного настрою). Щоб досягти вказаної мети, вчитель повинен проводити навчання, використовуючи всі чотири види діяльності, з яких і складається курс образотворчого мистецтва у школі II ступеня (сприйняття мистецтва, зображення на площині, прикладна діяльність, зображення в об'ємі). Тому в пропонованому посібнику календарний план складається з певних понятійно-тематичних блоків, основою яких є одне-два з основних навчальних завдань курсу образотворчого мистецтва.

Враховуючи сучасні вимоги до безперервності викладання предметів художньо-естетичного циклу в загальноосвітніх навчальних закладах (1-7 класи — образотворче та музичне мисте-

цтво, 8-9 класи – мистецтво, 10-11 класи – художня культура), тому значне місце в цьому методичному посібнику приділено збагаченню емоційно-естетичного досвіду учнів, формуванню культури почуттів, пробудженню особистісно-позитивного ставлення до мистецьких цінностей через формування в учнів навичок щодо аналізу творів мистецтва та вираження власних оцінних суджень.

Відтак використання пропонованого навчально-методичного комплексу допоможе вчителям у підготовці до проведення уроків образотворчого мистецтва у 6 класі в контексті сучасних вимог до викладання предметів художньо-естетичного циклу, сприятиме гармонійному розвитку учнів, долученню їх до глибинних джерел культури та духовності людства.

УРОК № 13

Дата

Клас

Тема уроку:

Зображення на площині. Портретний жанр. Пропорції фігури чоловіка та жінки.

Мета і завдання:

- закріпити знання учнів щодо пропорційної будови фігури людини;
- ознайомити учнів з особливостями пропорційної будови фігури чоловіка та жінки;
- розвивати в учнів спостережливість.

Обладнання:

- для вчителя: DVD-диск, підручник, наочність, графічні матеріали;
- для учня: робочий альбом-посібник, олівець, гумка, кольоровий папір, ножиці, клей.

Додатковий матеріал до уроку

Хід уроку

№ п/п	Орієнтовний час	Діяльність учителя	Діяльність учнів	Очікуваний результат
I. Пояснення нового матеріалу				
1.1	2,5 хв.	Сприйняття мистецтва. Учитель пропонує учням розглянути зображення (підручник, DVD-диск) і висловити свої враження від побаченого.	Учні ознайомлюються із зображеннями та висловлюють свої враження	Емоційне налаштування на сприйняття теми та мети уроку
1.2	0,5 хв.	Повідомлення теми та мети уроку.	Учні сприймають повідомлення вчителя	Налаштування учнів на сприймання нового матеріалу
1.3	1,5 хв.	Сприйняття мистецтва. Учитель пропонує учням ознайомитися з інформацією про Національну галерею Лондона (підручник, DVD-диск).	Учні сприймають повідомлення вчителя	Долучення учнів до пізнавального процесу
1.4	7 хв.	Учитель пропонує учням висловити свої міркування щодо відмінностей у вигляді фігури чоловіка та жінки. Узагальнюючи міркування учнів, на прикладі навчальних зображень, учитель пояснює особливості пропорційної будови чоловіка та жінки.	Учні сприймають повідомлення вчителя	Розвиток спостережливості та аналітична діяльність учнів

1.5	4 хв.	Учитель пропонує учням виконати завдання, подане на верхній сторінці альбома-посібника: розглянути представлені твори, що належать до різних видів образотворчого мистецтва. Висловити свої судження з приводу того, що допомогло митцям досконало та реалістично відтворити образ людини.	Учні виконують поставлене завдання	Поглиблення компетентнісного рівня з теми
1.6	7 хв.	Педагогічний малюнок Посередині вертикально розмішеного аркуша паперу проводимо осьову лінію та визначаємо довжину тіла чоловіка. 1. Ділимо отриманий відрізок навпіл (найбільша ширина таза). 2. Верхню половину розділяємо навпіл (лінія грудей). 3. Верхню четвертину розділяємо навпіл (висота голови). 4. Другу четвертину розділяємо навпіл (лінія талії). 5. Визначаємо ширину талії (1,25 довжини голови). 6. Визначаємо ширину таза (1,5 довжини голови). 7. Визначаємо ширину плечей (2 висоти голови по горизонталі). 8. Зображуємо руки, що вільно опущені вздовж тіла (лікоть на рівні талії, зап'ястя на рівні лінії таза плюс довжина кисті). 9. Зображуємо ноги, розмістивши коліна на половині їхньої довжини. Жіноча фігура: Як і в попередньому малюнку, проводимо осьову лінію та визначаємо довжину тіла. Звіряючись із зразком у підручнику, виконуємо зображення жінки у тій же послідовності, що й тіло чоловіка, враховуючи вказані особливості її пропорційної будови.	Аналітико-пізнавальна діяльність учнів	Поглиблення компетентнісного рівня з теми
1.7	1 хв.	Демонстрація кращих учнівських робіт на задану тему	Учні сприймають роботи однолітків	Психологічне налаштування на виконання практичної роботи

III.		Підсумок уроку		
3.1	3 хв.	<p>1. Жанр в образотворчому мистецтві, присвячений відображенню подій та зображенню героїв, про яких розповідається у міфах – це:</p> <p>А) історичний; Б) релігійний; В) міфологічний.</p> <p>2. Шведський художник, автор картини «Бій Тора з гігантами»:</p> <p>А) Ніколя Пуссен; Б) Франсуа Буше; В) Морген-Ескіль Вінге.</p> <p>3. Національний художній музей Швеції розташований у:</p> <p>А) Стокгольмі; Б) Гьотеборзі; В) Мальмьо.</p>	Учні виконують поставлене завдання	Поглиблення компетентнісного рівня
3.2	4 хв.	Учитель розміщує на дошці 3-4 учнівські роботи, в яких найбільш виразно виявляється вдале застосування понять, що застосовувалися на уроці, та роботи, які містять характерні учнівські помилки, і спільно з учнями їх аналізує.	Учні під керівництвом учителя проводять аналіз творчих робіт однокласників	На підставі аналізу відбувається систематизація та узагальнення поняттєвих компетенцій учнів
3.3	1 хв.	Учитель пропонує учням випереджувальне домашнє завдання : знайти інформацію про історію заснування свого обласного центру або населеного пункту.		

Дата

Клас

Додатковий
матеріал до уроку

УРОК № 35

Тема уроку:

Узагальнення вивченого за рік.

Мета і завдання:

- перевірка та повторення вивченого впродовж навчального року.

Обладнання:

- для вчителя: DVD-диск, підручник.

Хід уроку

№ п/п	Орієнтовний час	Діяльність учителя
I Пояснення нового матеріалу		
1.1	1 хв.	У вступній бесіді учитель повідомляє, що на сьогоднішньому уроці буде проведено виставку кращих учнівських робіт з усіх тем, що вивчалися у 6-му класі.
Для того, щоб перевірити рівень знань учнів та їхні компетентнісний рівень, пропонується виконати завдання, що подані у підручнику (або на DVD-диску).		
1.2	5 хв. 3 хв.	<i>1-ше завдання – знайти відповідність. 2-ге завдання – розв'язати ребус.</i>
1.4	20 хв.	<i>Проведення виставки робіт</i>
1.5	12 хв.	Завершальним етапом уроку є аналіз картини Генріха Семирадського «Ніч перед Івана Купала» за поданим планом: 1. Визначте вид та жанр представленого твору мистецтва. 2. Яке враження на вас справляє твір? 3. Кого та які події зображено на картині? 4. Виділіть головне з того, що бачите. Спробуйте пояснити, чому саме це здається головним. 5. Якими засобами художник виділяє головне? 6. Як у творі закомпоновано об'єкти зображення? 7. Яка назва твору? Як вона співвідноситься з його сюжетом та символікою?
II Підсумок уроку		
2.1	4 хв.	Учитель аналізує рівень знань учнів та ступінь їх активності на уроці.

Навчальне видання

ФЕДУН Сергій Ігорович

ЧОРНИЙ Олександр Вікторович

УРОКИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

6 клас

Посібник для вчителя

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Донара Пендзей*

Обкладинка *Аліни Воронкової*

Комп'ютерна верстка *Галини Кузів*

Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 29.08.2014. Формат 60x84/8. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 13,02. Умовн. фарбо-відб. 13,02.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352)52-06-07; 52-19-66; 52-05-48

office@bohdan-books.com

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-1596-7

